

Format(s) actoren- en omgevingsimpactanalyse

In fase 1 van Hanza! maak je samen met direct belanghebbenden een actorenanalyse of omgevingsimpactanalyse. Hiervoor zijn – afhankelijk van de complexiteit van het proces – verschillende modellen. Het doel van de analyse is om in beeld te brengen wie je in ieder geval moet betrekken in je proces. De analyse helpt je dus om inhoud te geven aan de spelregel ‘alle Zwollenaren kunnen meedoen’. Twijfel je over de analyse? Raadpleeg dan de wijkmanager bij de gemeente. De wijkmanager kent de gebieden goed en kan je op weg helpen om de juiste mensen te bereiken.

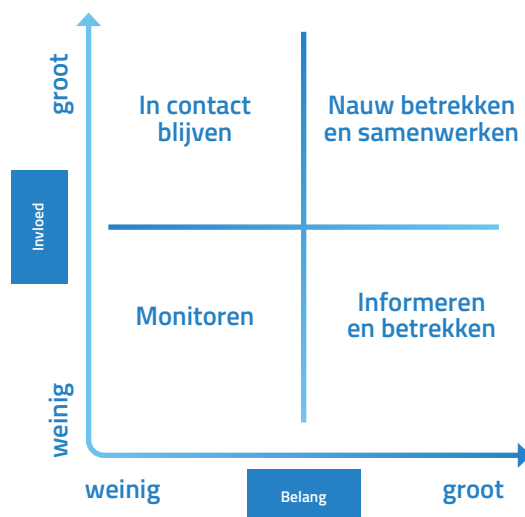
Inventarisatie deelnemers

Een relatief eenvoudige actorenanalyse is simpelweg op een rij zetten wie binnen het proces een rol hebben.

- Deelnemers (inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties)
 - Belanghebbenden: op wie heeft het initiatief een directe impact? Voor wie is het resultaat straks hoorbaar, zichtbaar, voelbaar, ruikbaar, etc.?
 - Aan welke groepen deelnemers moet extra aandacht worden besteed om ze te betrekken (bijv. omdat ze een fysieke beperking of taalachterstand hebben)?
 - Zijn er maatschappelijke organisaties die kunnen helpen om met deze groepen in gesprek te komen?
- Overheid
 - Hebben de gemeenteraad en/of het college een rol? Zo ja, welke?
 - Zijn er gemeenteambtenaren betrokken? Zo ja, in welke rol (uitvoerder, toetser, vergunningverlener, verbinder, verstrekker van financiële middelen, etc.)?
 - Zijn er andere overheden betrokken bij het plan of de realisatie ervan?

Belang-invloedmatrix

De belang-invloedmatrix is een van de beschikbare modellen voor het maken van een omgevingsanalyse. Bij deze analyse ga je voor de verschillende groepen na of ze een klein of groot belang bij het initiatief (en de uitkomst ervan) hebben en of ze weinig of veel invloed hebben. Door de groepen in een matrix te zetten, wordt duidelijk hoe je de verschillende groepen in het proces kunt betrekken. Let op! Maak deze analyse nooit zelfstandig, maar liefst in samenspraak met belanghebbenden. De analyse is niet bedoeld om voor groepen te bepalen wat ze mogen vinden, maar om te helpen om in het proces iedereen de kans te geven mee te doen. De analyse is niet statisch, maar kan tijdens het proces veranderen. Check voortdurend met deelnemers of de analyse nog klopt of dat deze analyse of aanpassing behoeft.

Tip: Raadpleeg voor het gebruik van deze analysemethode de 'Handreiking Stakeholdersanalyse' van het Kennisknooppunt Participatie

Belangenanalyse

Het is in fase 1 en ook in fase 2 als er nieuwe deelnemers aanschuiven bijzonder fijn om van elkaar te weten wie welk belang heeft. In Zwolle is in specifieke situaties (o.a. Buurtvisie Schelle Oldeneel) goede ervaring opgedaan met de zogenoemde future search methode. Twee tips vanuit deze methode:

- Begin met een situatieanalyse: hoe kijken deelnemers (zie 'Inventarisatie deelnemers') tegen de situatie aan? Wat kunnen zij zeggen over verleden, heden en toekomst ten aanzien van dit onderwerp?
- Organiseer je een overleg? Check dan of vertegenwoordigers van alle stakeholders uit het systeem aanwezig zijn aan de hand van 'ARE IN':
 - A = autoriteit (die zelfstandig kan beslissen)
 - R = resources (tijd/geld/toegang/invloed)
 - E = expertise (sociaal, economisch en technisch)
 - I = informatie (die niemand anders heeft / die anderen nodig hebben)
 - N = 'needs' / behoeften (diegenen die nu 'pijn' ervaren in relatie tot het vraagstuk en de consequenties van beslissingen en acties zullen voelen).

